

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih – Manual Fasilitator

EDISI PERTAMA OKTOBER 2023

Manual Kumpulan D

Versi Asal Oleh: Jamie M. Lachman, Francesca Stuer, Rumaya Binti Juhari, Siti Nor Binti Yaacob, Zainal Bin Madon, Zarinah Binti Arshat, Mariani Binti Mansor, and Rojana Binti Kahar

Versi Hibrid Oleh: Deepali Barapatre, Jamie M. Lachman, Laurie Markle, Durgesh Rajandiran, Hal Cooper, Wan Nur Baiti Binti Sudin, Muslihah Hasbullah, Nurhilmayani Ismail, Farah Zeehan Mohd Nadzri, Amy Bala, Rodhiah Zakaria, Noralina Omar, Laila Nasuha, Sarah Norton-Staal, Saskia Blume, Amalina Annuar, Inge Vallance, Saara Thakur, Peter Burr, Francesca Stuer, Rumaya Binti Juhari, Siti Nor Binti Yaacob, Zainal Bin Madon, Zarinah Binti Arshat, Mariani Binti Mansor, and Rojana Binti Kahar

Ilustrasi oleh: Orli **Setton Direka oleh:** Leah de Jager

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih – Manual Fasilitator

EDISI PERTAMA OKTOBER 2023

Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih dibangunkan dengan kerjasama daripada Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara Malaysia (LPPKN) di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) di bawah Kementerian Pembangunan Luar Bandar, UNICEF Malaysia, Persatuan Pekerja Sosial Malaysia (MASW), Universiti Putra Malaysia (UPM), Universiti Oxford, IDEMS International, dan Parenting for Lifelong Health.

Lesen bagi Program Keibubapaan Positif Ibu Bapa Naungan Kasih dipegang oleh UNICEF Malaysia dan penulis asalnya melalui Lesen Awam Antarabangsa Atribusi-TiadaKaryaDerivatif dan BukanKomersial 4.0. Karya ini berlesenkan di bawah Creative Commons melainkan jika dinyatakan sebaliknya.

Syarat-syarat Lesen termasuk perkara berikut:

- **ATRIBUSI:** Kredit yang sesuai harus diberikan apabila menggunakan Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih mengikut definisi Creative Commons, termasuk (a) nama penulis dan pihak-pihak yang berkaitan, (b) notis hak cipta, (c) notis lesen, (d) notis penafian, dan (e) pautan ke bahan tersebut.
- **BUKAN KOMERSIAL:** Bahan Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih perlu disediakan secara percuma.
- **TIADA KARYA DERIVATIF:** Tiada perubahan dibenarkan untuk sebarang Bahan Berlesen tanpa kelulusan terlebih awal. Lesen ini diguna pakai untuk sebarang perubahan, adaptasi, atau penterjemahan bahan-bahan Berlesen;

Sebarang penyelewengan bagi terma Lesen ini adalah dilarang sama sekali.

Perakuan

Program Keibubapaan Hibrid Naungan Kasih dimaklumkan melalui cadangan daripada Program Keibubapaan Positif Naungan Kasih dan penilaian modul latihan keibubapaan Belaian Kasih (anak kecil dari lahir hingga 13 tahun) dan Mutiara Kasih (remaja) untuk ibu bapa dan penjaga di Malaysia, serta analisis pembelajaran daripada program keibubapaan berasaskan bukti dan amalan terbaik semasa, seperti yang diterangkan oleh Frances Gardner dalam UNICEF Innocenti Research Brief 2017-10 dan Seven Strategies to End Violence Against Children in low- and middle-income countries daripada UNICEF dan WHO. Dua modul keibubapaan Malaysia itu dibangunkan oleh Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN).

Struktur dan kandungan program semasa ini juga telah diambil dan disesuaikan daripada bahan sumber utama berikut:

- Lachman J.M. & Hutchings J. (2018). Parenting for Lifelong Health Programme for Young Children – Versi Eropah. Manual Fasilitator. Edisi Kelima
- Lachman J.N. & Hutchings J. (2017). Parenting for Lifelong Health Programme for Young Children. Buku Panduan Ibu Bapa. Edisi Keempat
- Doubt J., Tsoanyane S., Lachman J.M., Ward C. & Cluver L. (2015). Sinovuyo Caring Families Programme for Parents and Teens. Manual Fasilitator. Parenting for Lifelong Health for Teens. Edisi Ketiga
- Doubt J., Tsoanyane S., Lachman J.M., Ward C. & Cluver L. (2016). Sinovuyo Caring Families Programme for Parents and Teens. Buku Panduan Keluarga. Parenting for Lifelong Health for Teens. Edisi Pertama
- Landers C. (2005). Parenting with Confidence: Enhancing the Development of Young Children. Panduan untuk Fasilitator Ibu Bapa. International Step by Step Association
- UNICEF & WHO (2012). Care for Child Development: Improving the Care of Young Children
- Coordinating Comprehensive Care for Children (4Children) Nigeria (2018). Manual Fasilitator Keibubapaan Yang Lebih Baik
- Long S. & Stuer F. (2018). Training Course for Auxiliary Social Workers. HIV- Sensitive Child Protection
- Penemuan utama kajian penilaian formatif yang dijalankan oleh Maestral International dan Universiti Putra Malaysia dari Mac hingga Jun 2018

Jadual Kandungan

BAHAGIAN SATU: Gambaran Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih ..	1
1 Pengenalan	2
1.1 Selamat Datang.....	2
1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?	4
1.3 Apakah matlamat Program?	4
1.4 Siapa yang membangunkan Program ini?	5
2 Struktur Program	7
2.1 Chatbot ParentText	7
2.2 Bersemuka dan Sokongan Dalam Talian	14
2.3 Gambaran Keseluruhan tentang Cara Menyampaikan Program	16
Cara memberikan sokongan dalam talian menggunakan Aplikasi Fasilitator	20
BAHAGIAN DUA: Sesi Penyampaian Secara Bersemuka	22
3 Sesi Pengenalan	23
3.1. Gambaran Keseluruhan	23
3.2. Sebelum anda mulakan.....	25
3.3. Menyampaikan Sesi	33
4 Refleksi dan Keraian Ibu Bapa.....	63
4.1. Gambaran Keseluruhan	63
4.2. Sebelum anda Mulakan.....	64
4.3. Menyampaikan Sesi	66
Lampiran	81

BAHAGIAN SATU:

Gambaran Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih

Pautan Segera

1 | Pengenalan

[1.1 Selamat Datang](#)

[1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?](#)

[1.3 Apakah matlamat Program?](#)

[1.4 Siapa yang membangunkan Program ini?](#)

2 | Struktur Program

[2.1 Bot Sembang ParentText](#)

[2.2 Sokongan Bersemuka dan Dalam Talian](#)

[2.3 Gambaran Keseluruhan tentang Penyampaian Program](#)

[government agencies](#)

1 | Pengenalan

Pautan Segera

[1.1 Selamat Datang](#)

[1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?](#)

[1.3 Apakah matlamat Program?](#)

1.1 Selamat Datang

Selamat datang ke Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih! Manual ini untuk ANDA!!

Apakah Kandungannya?

- Panduan lengkap yang dapat membantu anda menyampaikan Program Naungan Kasih kepada keluarga di sekeliling anda.
- Langkah-langkah tentang cara memperkenalkan program ini kepada ibu bapa/penjaga dan bagaimana untuk menyokong mereka.
- Maklumat tertentu mengenai kandungan program ini.

Apa yang Perlu Diambil Tahu?

- Adalah penting anda mencuba sebaik mungkin untuk mengikuti manual ini. Walau bagaimanapun, manual ini hanyalah sebagai panduan untuk membantu anda selepas mempelajari kandungan bengkel latihan.
- Apa yang anda sampaikan - iaitu kandungan manual ini - – hanyalah 20% daripada program ini. 80% lagi? Ianya tentang BAGAIMANA anda mengendalikan program ini dan cara anda berkelakuan terhadap ibu bapa.

Kemahiran Yang Anda Perlukan

Kemahiran asas fasilitator merupakan cerminan kepada ibu bapa semasa mempelajari cara menggunakan pendekatan kerjasama dalam penyelesaian masalah dan membawa perubahan yang diinginkan dalam kalangan ibu bapa dan masyarakat. Ini termasuklah memahami tahap perkembangan anak, memuji dan menggalakkan ibu bapa, menggunakan kemahiran pendengaran yang aktif, sentiasa konsisten dan bertolak ansur, meneroka masalah dan mengamalkan jalan penyelesaian.

Ingat

Seperti apa yang telah kita katakan kepada para ibu bapa, "Apa-apa perkara yang anda lakukan di rumah yang akan menghasilkan perbezaan," perkara yang sama jugalah yang akan berbalik kepada diri anda: "Cara anda berinteraksi dengan ibu bapa dalam kumpulan juga akan turut menghasilkan perubahan."

Anda akan menjadi lebih yakin dan mampu untuk menyampaikan isi program jika anda berlatih kemahiran fasilitasi sebelum sesi bermula. Berlatih dengan rakan fasilitator anda jika terdapat sebarang perkara yang anda tidak ingat atau tidak pasti. Ia juga penting untuk anda berlatih kemahiran program

Terima kasih atas komitmen dan dedikasi anda untuk mempromosikan kesejahteraan kanak-kanak melalui keibubapaan yang positif dan hasilnya dapat mengurangkan keganasan terhadap kanak-kanak.

Anda merupakan bintang keluarga bahagia anda!

1.2 Apakah itu Program Keibubapaan Positif Hibrid Naungan Kasih?

Program Keibubapaan Positif Naungan Kasih yang dijalankan secara hibrid (Naungan Kasih) merupakan sebuah program pengukuhan keluarga untuk keluarga yang memiliki anak dalam lingkungan usia 2 hingga 9 tahun. Program ini dibangunkan untuk disampaikan kepada ibu bapa melalui gabungan sesi bersemuka dan juga melalui chatbot.

Tema utama dalam program Naungan Kasih adalah “Membina Rumah yang Cekal (Resilien) untuk Anda dan Anak Anda”. Dengan membantu ibu bapa membina rumah sokongan untuk diri sendiri dan anak-anak mereka, kita membantu ibu bapa untuk menguruskan tingkah laku anak-anak dan pada masa yang sama mempromosikan hubungan yang sihat antara ibu bapa dengan anak.

Manual ini merupakan panduan untuk anda menyampaikan program ini. Dijangkakan anda telah pun menghadiri latihan fasilitator untuk penyampaian program sebelum anda menyampaikan program ini.

1.3 Apakah matlamat Program?

Objektif utama Naungan Kasih adalah untuk membantu mengekalkan pemupukan keluarga yang bahagia, sihat dan saling menyokong.

Matlamat keseluruhan Naungan Kasih adalah untuk menyediakan ibu bapa dengan kemahiran untuk menggalakkan kesejahteraan, pembelajaran dan perkembangan anak yang sihat. Kita mencapai matlamat ini dengan menambah baik perkara berikut:

- Rasa tanggungjawab dan komitmen ibu bapa
- Pengetahuan keibubapaan, kemahiran dan kecekapan
- Pengetahuan ibu bapa dalam perkembangan anak
- Keterlibatan ibu bapa dalam pembelajaran dan pendidikan anak
- Tingkah laku keibubapaan positif
- Strategi disiplin yang positif dan konsisten

- Pemantauan anak-anak oleh ibu bapa
- Tingkah laku dan kesejahteraan anak-anak
- Sokongan kesihatan mental dan sosial
- Penglibatan penjaga lelaki

Kita sedia maklum bahawa terdapat ramai kanak-kanak yang dijaga oleh seseorang yang bukan ibu atau bapa kandung. Apabila kita bercakap tentang 'ibu bapa dan penjaga utama' ianya bermaksud penjaga utama atau

1.4 Siapa yang membangunkan Program ini?

Ramai individu yang terlibat!

Naungan Kasih diwujudkan dengan kerjasama Lembaga Pembangunan Penduduk dan Keluarga Negara (LPPKN) di Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) di Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah, UNICEF Malaysia, Universiti Putra Malaysia (UPM), Universiti Oxford, Persatuan Pekerja Sosial Malaysia (MASW), IDEMS International, dan Parenting for Lifelong Health.

Pada tahun 2020, Parenting for Lifelong Health (PLH) telah bekerjasama dengan LPPKN, UPM, UNICEF, dan IDEMS International untuk menyesuaikan semula program keibubapaan bersemuka sebagai respon dalam menangani sekatan yang dikenakan semasa pandemik COVID-19 dan menangani cabaran dan kekangan yang dilaporkan oleh rakan pelaksana semasa menjalankan program bersemuka dalam skala besar di kawasan yang mempunyai sumber terhad. Antara program yang beradaptasikan PLH ialah ParentText, iaitu chatbot interaktif panduan sendiri yang menggunakan program perkhidmatan mesej segera seperti WhatsApp untuk ibu bapa yang mempunyai anak-

anak berusia 0-17 tahun, atau dalam kes Naungan Kasih, ibu bapa yang mempunyai anak berusia antara 2 hingga 9 tahun.

ParentText dibangunkan melalui adaptasi budaya yang meluas, ujian pengguna dan kajian rintis bersama ibu bapa dan penyedia perkhidmatan, termasuk di Malaysia dengan kerjasama LPPKN, UPM dan UNICEF. Kandungan utama program ini diperoleh daripada program Naungan Kasih yang dijalankan secara bersemuka serta program PLH yang lain. Kandungan tambahan telah dimasukkan untuk menyokong kesihatan mental, pendidikan, keganasan berasaskan jantina, dan jantina hasil transformatif.

Mesej pesanan ParentText dibahagikan kepada lapan matlamat keibubapaan positif: Setiap matlamat disokong dengan modul pembelajaran yang dibangunkan untuk membina kemahiran keibubapaan melalui komik, video, dan teks yang menerangkan tip keibubapaan utama. ParentText juga melibatkan komponen dalaman untuk menyokong penglibatan pengguna, seperti unsur permainan, (contohnya, memperoleh lencana setelah mencapai matlamat), keperibadian (contohnya, video lelaki dan perempuan), dan aktiviti (contohnya, kuiz). Peserta boleh memilih turutan matlamat berdasarkan keutamaan mereka selepas berjaya mencapai matlamat pertama (Menambah Baik Hubungan Saya dengan Anak Saya).

Kami telah mengembangkan pakej penyampaian Naungan Kasih secara hibrid yang merangkumi ParentText, kumpulan WhatsApp yang telah dipermudah, dan sesi kumpulan secara bersemuka. Inisiatif ini diambil setelah mengambil kira penglibatan pengguna yang rendah dalam program intervensi keibubapaan yang dijalankan secara digital sahaja.

2 | Struktur Program

Pautan Segera

[2.1 Bot Sembang ParentText](#)

[2.2. Sesi Bersemuka dan Sokongan Dalam Talian](#)

[2.3. Gambaran Keseluruhan tentang Cara Menyampaikan Program](#)

Program Naungan Kasih yang anda akan sampaikan merupakan program 'hibrid'. Ini bermakna beberapa kandungan disampaikan secara bersemuka, beberapa kandungan lagi melalui kumpulan sembang WhatsApp dan beberapa kandungan lain melalui bot sembang ParentText.

2.1 Chatbot ParentText

'Bot Sembang Chatbot ParentText' dalam talian merupakan komponen utama dalam program ini. Chatbot ini menghantar kandungan kemahiran keibubapaan kepada peserta melalui WhatsApp dalam tempoh 4 minggu.

ParentText mengandungi enam matlamat utama. Setiap matlamat merangkumi 3-6 kemahiran keibubapaan yang dapat dibina oleh peserta untuk merealisasikan matlamat ini (satu kemahiran dihantar setiap hari).

Matlamat	Kemahiran
Perbaiki Hubungan Saya dengan Anak Saya	<ul style="list-style-type: none"> • Luangkan Masa bersama Seorang dengan Seorang bersama Anak Saya • Bersikap Baik terhadap Diri Sendiri • Memberi Pujian

	<ul style="list-style-type: none"> • Bercakap tentang Perasaan • Nilai Keibubapaan dan Kerohanian
Persiapkan Diri Anak untuk menempa Kejayaan di Sekolah	<ul style="list-style-type: none"> • Membantu Kemahiran Berbahasa Anak Anda • Membantu Anak Anda Belajar Membaca • Persiapkan Diri Anak Anda untuk Matematik • Penglibatan dalam Sekolah Anak Anda
Memahami Perkembangan Anak	<ul style="list-style-type: none"> • Kuasa Bermain • Belajar daripada Pengalaman • Bagaimana Anak anda Berubah
Memberikan Persekitaran yang Seimbang untuk Anak	<ul style="list-style-type: none"> • Mengurus Tekanan • Mengekalkan sifat Positif • Mewujudkan Rutin Harian dengan Anak Saya • Mewujudkan Peraturan Keluarga • Memahami Peranan
Menyokong Tingkah Laku Positif Anak Saya	<ul style="list-style-type: none"> • Mengalih Tingkah Laku Tidak Baik • Mengabai Tingkah Laku yang Mendesak • Mengurus Kemarahan • Mengajar Akibat Kepada Anak Saya • Menyelesai Masalah dengan anak Saya
Pastikan Anak Saya Selamat & Sihat	<ul style="list-style-type: none"> • Sentuhan Selamat • Keselamatan Komuniti • Bertindak Balas terhadap Krisis • Mengukuh Pemakanan dan Kesihatan Anak • Asas Keselamatan dalam Talian • Membina Tabiat dan Kepercayaan dalam Talian

Berikut merupakan cara penglibatan ibu bapa dengan Matlamat dan kemahiran pada Chatbot ParentText:

 <p>1. On-board: Ibu bapa menjawab soalan tentang nama, umur, jantina, dan status hubungan antara ibu bapa dan anak sebelum bermula. Matlamat dan kandungan disesuaikan dengan maklumat ini.</p>	 <p>2. Pemilihan Matlamat: Program ini mengandungi 8 matlamat pembelajaran, seperti "Memastikan Keselamatan dan Kesihatan Anak". Ibu bapa boleh memilih matlamat pertama yang mereka ingin lengkapkan.</p>	 <p>3. Daftar Masuk Pra-matlamat: Ibu bapa akan menjawab satu soalan yang berkaitan dengan sasaran matlamat sebelum memulakan matlamat.</p>	 <p>4. Kemahiran: Pemberitahuan harian perkongsian kemahiran yang baharu (dihantar 23.5 jam selepas interaksi yang terakhir). Lazimnya, 5-10 minit diperlukan untuk melengkapkan kemahiran dan diakhiri dengan tugas aktiviti di rumah.</p>
 <p>5. Daftar Masuk Aktiviti di Rumah: Setiap hari, ibu bapa akan ditanya sama ada mereka dapat menyelesaikan aktiviti di rumah yang terakhir diberikan kepada mereka atau pun tidak.</p>	 <p>6. Lencana Diperoleh!: Setelah setiap kemahiran dalam suatu matlamat telah dicapai, ibu bapa akan mendapat lencana dalam bentuk animasi untuk meraikan pencapaian mereka. Lebih banyak lencana akan diperoleh jika peserta melengkapkan matlamat tambahan.</p>	 <p>7. Daftar Masuk Pasca Matlamat: Seminggu selepas matlamat dicapai, ibu bapa akan menerima soalan daftar masuk yang sama. Mereka yang masih mengalami kesulitan akan menerima sokongan penyelesaian masalah yang sesuai.</p>	 <p>8. Piala diperoleh!: Program telah selesai dan ibu bapa akan mendapat piala dalam bentuk animasi setelah mereka berjaya mengumpul kesemua lencana.</p>

Setiap Kemahiran dipaparkan menggunakan set aktiviti yang sama:

			
<p>Kuiz ringkas untuk membangkitkan minat para peserta (bagi kebanyakan kemahiran)</p>	<p>Komik untuk memaparkan situasi ibu bapa-anak yang relevan yang peserta boleh merasakannya.</p>	<p>Tip Penting yang menjelaskan cara untuk menggunakan kemahiran baharu. Para peserta boleh memilih sama ada mereka ingin menerima petua ini dalam bentuk teks, audio, dan/atau pesanan video, bergantung kepada tahap literasi mereka dan data telefon.</p>	<p>Tugasan aktiviti di rumah yang membantu para peserta untuk menggunakan kemahiran baharu di rumah.</p>

Ciri tambahan ParentText

Sokongan Perlindungan

Perlindungan berfungsi untuk melindungi kesihatan, kesejahteraan dan hak asasi manusia, dan membolehkan mereka untuk hidup bebas daripada bahaya, penderaan dan pengabaian. Semua orang yang terlibat dalam program ini berhak untuk

dilindungi daripada sebarang ancaman, penderaan, pengabaian, dan eksploitasi tanpa mengira umur, jantina, ketidakupayaan, orientasi seksual, agama, dan juga kaum.

ParentText diautomasikan untuk mengenal kata kunci berisiko tinggi dan mengesan pendedahan situasi berbahaya dan ganas. Selepas dikenal pasti, tindakan yang penuh empati dan pemerksaan akan ditawarkan bersama dengan maklumat hubungan untuk mendapatkan bantuan profesional atau bantuan segera (contohnya, polis, ambulans, talian utama). Ia juga termasuk maklumat mengenai sumber sokongan tempatan dan talian utama untuk sokongan rujukan sendiri oleh pengguna.

Dengan menaip HELP dalam Chatbot ParentText, anda atau ibu bapa dapat mengakses sokongan perlindungan.

Penilaian Perkembangan

Penilaian perkembangan merupakan alat yang bernilai untuk membantu ibu bapa memahami dan memantau perkembangan serta tumbesaran anak mereka. Ia menawarkan pandangan tentang kemajuan kanak-kanak dan membantu mengenal pasti aspek berpotensi di mana sokongan tambahan mungkin diperlukan. Berdasarkan penilaian ini, ibu bapa dapat memainkan peranan aktif dalam menggalakkan kesejahteraan anak mereka dan memastikan mereka mempunyai peluang yang terbaik untuk mencapai kejayaan.

Ibu bapa di ParentText dapat mengakses penilaian pembangunan dengan menaip GROW pada bila-bila masa sahaja. Mereka juga akan diminta untuk menyelesaikan penilaian perkembangan sebagai salah satu Aktiviti di Rumah untuk kemahiran Bagaimana Anak Anda Berubah, di bawah matlamat, Memahami Perkembangan Anak.

Tujuan Penilaian Perkembangan

Tujuan penilaian perkembangan adalah untuk membantu dalam mengetahui kebimbangan ibu bapa terhadap perkembangan anak mereka, dan membantu mereka untuk mengenal pasti sama ada anak mereka mempunyai risiko kelewatan atau ketidakupayaan perkembangan dengan lebih awal. Hal ini dapat membantu ibu bapa

untuk menyediakan sokongan dan sumber yang mencukupi tepat pada masanya kepada anak-anak yang menghadapi cabaran dalam perkembangan. Ibu bapa dapat mengurangkan kesan kelewatan atau ketidakupayaan terhadap perkembangan anak-anak jika intervensi awal berjaya diambil. Hal ini secara tidak langsung dapat meningkatkan pertumbuhan dan kesejahteraan anak-anak secara keseluruhan.

Kami menjangkakan bahawa soalan-soalan ini dapat memberi dorongan kepada para ibu bapa untuk berkongsi tentang kebimbangan mereka terhadap perkembangan anak-anak mereka dan memberi motivasi kepada mereka untuk mendapatkan bantuan yang selanjutnya jika diperlukan. Matlamat kami adalah untuk menawarkan kenalan yang khusus dan sumber yang berguna untuk ibu bapa mendapatkan lebih banyak sokongan. Ibu bapa dapat mengakses sumber-sumber ini dengan menaip HELP dalam ParentText. Tujuan utamanya adalah untuk memastikan setiap kanak-kanak mendapatkan bantuan yang diperlukan dan mempunyai peluang untuk mencapai potensi diri mereka sepenuhnya.

Sorotan Keupayaan

Soalan-soalan dalam ParentText tentang keupayaan dan perkembangan kanak-kanak bukanlah bermaksud untuk berfungsi sebagai suatu alat diagnosis klinikal yang menentukan kelewatan atau kecacatan perkembangan seseorang kanak-kanak. Ibu bapa perlulah mendapatkan penilaian daripada golongan profesional sekiranya mereka mempunyai sebarang kebimbangan

Latar Belakang Penilaian Perkembangan

Penilaian ini adalah untuk kanak-kanak berumur di bawah 5 tahun dan berdasarkan Survey of Well-Being of Young Children (SWYC): Milestones. Alat ini direka untuk membantu penjaga menjejak kemajuan perkembangan kanak-kanak yang berusia antara 0-5½ tahun. Ia merangkumi pelbagai kemahiran seperti kognitif, bahasa, sosial

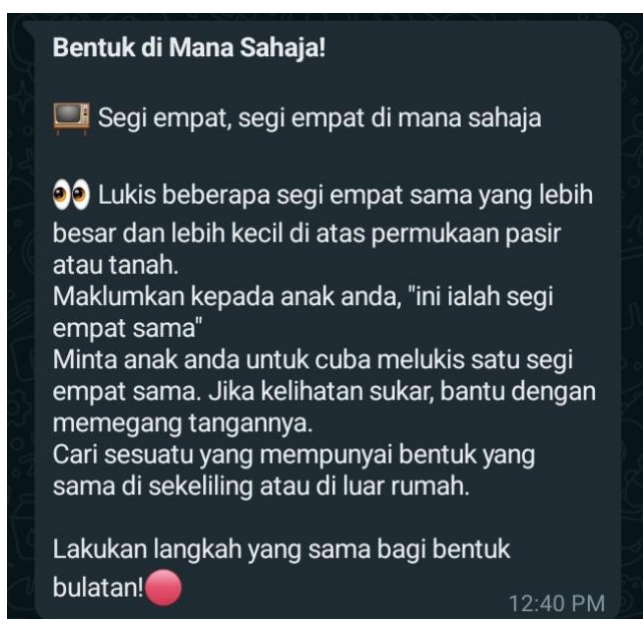
dan perkembangan motor yang lazimnya diperoleh oleh kanak-kanak ketika mereka semakin membesar. Berdasarkan kepekaan pada umur, ianya menyediakan soalan yang bersesuaian untuk kanak-kanak yang mempunyai perbezaan dalam bulan.

Soalan-soalan ini diadaptasi daripada Washington Group/UNICEF Functioning Module (CFM) untuk kanak-kanak dan remaja yang berusia antara 5 -17 tahun - Usia 5 - 17 tahun, dengan perubahan yang minimum. CFM dicipta untuk mengenal pasti fungsi kesukaran dalam aspek seperti pendengaran, penglihatan, komunikasi, pembelajaran, mobiliti dan emosi.

SWYC dan CFM adalah antara alat yang dicipta untuk memudahkan ibu bapa untuk menggunakannya. Hal ini bermaksud, ibu bapa dapat menjawab soalan-soalan dengan sendirinya berdasarkan pengetahuan yang mereka miliki tentang anak-anak mereka, tanpa memerlukan mereka untuk menguji kemahiran anak-anak mereka. Kesemua alatan ini telah dikaji secara mendalam dan telah disahkan bahawa ianya tepat dan boleh dipercayai dalam pelbagai situasi yang berbeza. Alatan ini sentiasa dikaji dan dikongsi di seluruh dunia. Ia juga tersedia dalam banyak bahasa dan boleh diakses secara bebas, menjadikannya mudah diakses oleh penjaga daripada latar belakang yang berbeza dan membolehkan mereka untuk tidak melibatkan sebarang terjemahan.

Penjana Aktiviti Pembelajaran Semasa Bermain

Pembelajaran Semasa Bermain - Learning Through Play (LTP) adalah aktiviti bermain yang boleh dilakukan oleh ibu bapa bersama anak-anak mereka untuk meluangkan masa bersama seorang dengan seorang. Ia boleh diperoleh menerusi menu utama dan akan ditawarkan pada setiap modul yang terakhir untuk mendorong rasa suka bermain. Ibu bapa boleh menekan PLAY untuk menjana aktiviti yang menyeronokkan.

2.2 Bersemuka dan Sokongan Dalam Talian

Nota

Dalam Kajian Naungan Kasih KEMAS, anda akan menyampaikan gabungan komponen sokongan secara bersemuka dan dalam talian yang khusus. Kombinasi sokongan mana yang diterima oleh keluarga ditentukan oleh kumpulan yang anda ditugaskan.

Anda telah ditugaskan: Kumpulan D

Sebagai tambahan kepada kandungan yang ditawarkan secara terus melalui Chatbot ParentText setiap hari, para peserta akan mendapat sokongan tambahan seperti berikut:

- Sesi pengenalan Secara Bersemuka untuk memperkenalkan program Naungan Kasih kepada semua ibu bapa, dan membantu mereka untuk menggunakan Chatbot ParentText buat pertama kali.
- Kumpulan Sokongan WhatsApp untuk perkongsian mesej daripada Aplikasi Fasilitator, perkongsian kumpulan secara berterusan, sokongan dan pembelajaran bersama berkenaan kandungan keibubapaan yang ditawarkan melalui Chatbot ParentText.
- Sesi penutupan secara bersemuka untuk refleksi dan penyerahan sijil

Nota

Dalam manual ini, ikon berikut menekankan panduan dan tip tertentu bagi

Sesi bersemuka bersama ibu bapa

Sokongan Dalam Talian melalui FaciNK

Sokongan Dalam Talian melalui ParentText Chatbot

Anda akan menyampaikan **Pakej Kumpulan D** seperti yang dinyatakan di bawah. Berikut merupakan ringkasan bagi semua kumpulan:

Pakej	ParentText	Sesi Bersemuka 1: Pengenalan	Kumpulan Sokongan WhatsApp	Sesi Bersemuka 2: Penutup
Kumpulan A	✓	✓	✗	✗
Kumpulan B	✓	✓	✓	✗
Kumpulan C	✓	✓	✗	✓
Kumpulan D	✓	✓	✓	✓

Berikut adalah gambaran keseluruhan sesi bersemuka dan sokongan dalam talian untuk ibu bapa dalam kumpulan anda secara mingguan:

	 Sesi Bersemuka	 WhatsApp Kumpulan Sokongan	 Bot Sembang ParentText
Minggu 0	Sesi Bersemuka 1 (Pengenalan) Langkah Pertama ParentText	Pembentukan Kumpulan WhatsApp	☒
Minggu 1		FaciNK: Minggu 1	☒
Minggu 2		FaciNK: Minggu 2	☒
Minggu 3		FaciNK: Minggu 3	☒
Minggu 4		FaciNK: Minggu 4	☒
Minggu 5	Sesi Bersemuka 2 (Keraian dan Refleksi Ibu Bapa)		

2.3 Gambaran Keseluruhan tentang Cara Menyampaikan Program

Persediaan Program

Adalah penting untuk **bersedia sepenuhnya**. Ini menunjukkan sikap hormat kepada ibu bapa dan memastikan bahawa mereka mendapat sokongan sepenuhnya. Pastikan anda mengetahui apa yang perlu dilakukan.

Ini bermakna:

- Baca manual fasilitator ini! Kami telah cuba untuk merangkumi semua yang anda perlu tahu untuk menyampaikan program ini.
- Pastikan anda peka terhadap Matlamat dan Kemahiran ParentText yang berkaitan.
- Berlatih menyampaikan sesi pengenalan dan bahagian sesi program yang lain bersama rakan fasilitator. Alah bisa tegal biasa!
- Pastikan semua teknologi yang anda perlukan telah disediakan: telefon dicas penuh, sambungan internet yang selamat. Membuat pelan sokongan jika

berlakunya sebarang kegagalan teknologi – termasuklah cara alternatif untuk berkomunikasi dengan ibu bapa.

- Pastikan semua bahan dan tempat disediakan lebih awal sebelum sesi bersemuka.

•

Cara untuk memberikan sokongan semasa sesi bersemuka

- Pastikan semua bahan dan tempat disediakan lebih awal sebelum sesi bermula.
- Bertegur sapa dengan ibu bapa apabila mereka tiba untuk sesi tersebut.
- Memahami hubungan antara ibu bapa dan anak mereka. Ketahui bahawa setiap hubungan itu adalah berbeza.
- Ingatlah bahawa setiap anak mempunyai tahap perkembangan yang berbeza.
- Hormati perkongsian daripada peserta lain dan peka terhadap perbezaan umur, jantina, nilai dan persekitaran.
- Menggalakkan ibu bapa untuk berkongsi dan bertindak balas sesama mereka - serta puji mereka jika mereka melakukannya!
- Ingatkan ibu bapa tentang peraturan kumpulan jika perlu.
- Perhatikan dan berikan sokongan jika ibu bapa kelihatan senyap atau mengalami kesulitan akan sesuatu.
- Berikan teladan tingkah laku yang anda ingin lihat dalam kalangan ibu bapa
- Gunakan pemberi semangat untuk pastikan interaksi secara langsung menjadi lebih menyeronokkan.

Tip untuk fasilitasi yang berkesan bagi sesi bersemuka

Gunakan pendekatan penyertaan untuk pembelajaran

Dalam kebanyakan program lain, fasilitator akan memberitahu para peserta apa yang perlu dilakukan dan mengapa ia penting.

Kita lakukan hal yang berbeza dalam Naungan Kasih. Kami lebih gemar untuk menganggap perkara ini sebagai pendekatan penyertaan untuk pembelajaran. Sebagai fasilitator, anda ialah seorang rakan usaha sama atau rakan kongsi yang bekerja dengan ibu bapa untuk mengenal pasti rancangan dan mengamalkan penyelesaian yang akan membantu mereka untuk meningkatkan taraf hidup di rumah.

Fikirkan bahawa ibu bapa merupakan pakar yang mengetahui anak mereka sendiri dan persekitarannya. Ianya dapat membantu!

Ramai ibu bapa mungkin sudah mengamalkan banyak cara positif dalam mendidik anak-anak mereka. Yang lain mungkin dapat mengenal pasti cara-cara untuk meningkatkan penjagaan anak-anak mereka sendiri dengan panduan.

Tugas kami adalah untuk membantu ibu bapa mempelajari tentang cara mencapai matlamat mereka sendiri. Adakalanya, ini bermaksud kita perlu bekerja lebih keras untuk bertanya soalan yang sesuai dan bersifat terbuka yang akan membantu ibu bapa memahami manfaat keibubapaan yang positif dan disiplin tanpa keganasan untuk anak-anak mereka.

Apabila ibu bapa mengajar diri mereka sendiri, mereka mempelajari kemahiran yang akan membantu mereka untuk jangka masa yang panjang walaupun selepas program berakhir.

[Tunjukkan kepada mereka tingkah laku yang anda ingin lihat](#)

Prinsip pemodelan membentuk asas bagaimana kami menyampaikan Naungan Kasih.

Ibu bapa akan lakukan perkara yang sama kepada anak mereka jika kita memimpin sesi dengan pendekatan yang bekerjasama, sering memuji ibu bapa, amalkan mendengar secara aktif serta menggunakan arahan yang positif.

Demikian juga, jika kita memberitahu ibu bapa apa yang perlu dilakukan, mengkritik atau mentertawakan mereka, mengabaikan keperluan atau kebimbangan mereka, atau hanya melarang mereka melakukan sesuatu, mereka juga akan melakukan perkara yang sama.

Amalkan aktiviti menenangkan diri/relaksasi untuk membantu mengurangkan tekanan anda sendiri. Menarik nafas dengan panjang juga sesuatu yang boleh dilakukan. Ibu bapa akan belajar daripada anda dan mula mencerminkan tingkah laku anda.

Dalam kata lain, anda sememangnya sedang menjadi ibu bapa kepada ibu bapa dengan cara yang anda harapkan mereka mendidik anak-anak mereka. **Ia sememangnya berkesan!**

Ikut rentak atau keupayaan ibu bapa dan pastikan penglibatan semua orang dalam kumpulan

Anda perlu sentiasa mengikut rentak atau keupayaan mereka semasa menyampaikan program. Pastikan ibu bapa dalam kumpulan anda memahami kandungan semasa sebelum beralih ke kandungan yang seterusnya.

Ini mungkin bermaksud, anda menggunakan lebih banyak masa untuk menyelesaikan masalah yang timbul semasa sesi berlangsung.

Jadikan Naungan Kasih tempat yang gembira untuk belajar

Semua orang suka akan tempat yang tenang dan mendamaikan. Tip untuk para fasilitator untuk menjadikan Naungan Kasih sebagai sebuah tempat yang menyeronokkan untuk belajar:

1. Ajak ibu bapa untuk menyertai perbincangan. Jika seseorang sedang menahan diri, peka pada keadaan dan tanyakan kepada beliau adakah beliau ingin berkongsi pendapat atau pengalaman.
2. Pastikan semua orang di dalam bilik tersebut dapat mendengar suara anda dengan jelas.
3. Duduk ketika anda bercakap. Berada pada paras yang sama dengan ibu bapa dan duduk di antara mereka. Cuba untuk duduk bersama ibu bapa daripada duduk di hadapan mereka jika boleh.
4. Wujudkan tempat yang selesa dan mesra untuk bertemu.

5. Pastikan terdapat kerusi yang mencukupi dan bilik yang bersih, gunakan kipas atau penyaman udara (jika ada) pada musim panas. Anda juga boleh menghias bilik jika anda mahu!
6. Membangunkan keperluan bahasa para peserta.
7. Hormati apa sahaja yang dikongsi oleh ibu bapa dalam kumpulan.
8. Kita pasti akan bergelak tawa dalam kumpulan, tetapi cuba untuk tidak ketawa jika ibu bapa berkata sesuatu walaupun kedengaran seperti tidak masuk akal.
9. Puji ibu bapa atas usaha dan dedikasi mereka.
10. Tunjukkan tingkah laku yang anda ingin daripada ibu bapa dengan cara anda meyantuni mereka.
11. Puji, hormat, dan refleksi penyertaan ibu bapa.

Sorotan Keupayaan

Perhatikan sama ada para peserta mempunyai cabaran atau ketidakupayaan fizikal yang memerlukan pertukaran aktiviti.

Cara memberikan sokongan dalam talian menggunakan FaciNK

Untuk membantu anda berkongsi mesej yang telah dirangka ke dalam kumpulan WhatsApp anda, kami telah mencipta FaciNK.

Kumpulan WhatsApp ini direka untuk menyokong penglibatan ibu bapa dalam Chatbot ParentText. Sebagai fasilitator, peranan anda adalah menggalakkan ibu bapa untuk menggunakan ParentText dan mencipta ruang selamat yang menyokong perkongsian yang bermakna di antara mereka.

FaciNK adalah rakan digital anda dalam membimbing ibu bapa ke arah amalan keibubapaan positif. Salah satu ciri penting FaciNK adalah mesej berskrip yang menyediakan struktur bagi perbualan kumpulan WhatsApp mingguan.

FaciNK direka khas untuk anda menyampaikan program dan meminimalkan usaha anda dalam menyediakan sokongan dalam talian kepada ibu bapa. Anda boleh menyampaikan kandungan mingguan dengan cekap dan mengumpulkan data yang diperlukan dengan mudah menggunakan aplikasi ini.

Susun atur berstruktur dan reka bentuk intuitif FaciNK memastikan semua fungsi penting mudah untuk diakses. Kami telah mencipta panduan dalam talian yang disemat dalam FaciNK untuk membantu anda mempelajari lebih lanjut mengenai FaciNK. Setiap bahagian akan memperkenalkan anda kepada pelbagai ciri-ciri Aplikasi. Apabila anda capai ke penghujungnya, anda akan mendapati diri anda telah bersedia dengan baik.

Sila [klik di sini](#) untuk mengakses FaciNK daripada Google Play store. Jika anda tidak mempunyai akses kepada Google Playstore, anda boleh mengakses versi web FaciNK [di sini](#).